

Parsha and Manuscript: Ki Teitzei

The Ethics of Usury

Deuteronomy 23:20-21

‘You shall not give interest to your brother, [whether it be] interest on money, interest on food or interest on any [other] item for which interest is [normally] taken. You may [however,] give interest to a gentile, but to your brother you shall not give interest, in order that the Lord, your G-d, shall bless you in every one of your endeavours on the land to which you are coming to possess.’

Leviticus 25:35-38

If your brother becomes destitute and his hand falters beside you, you shall support him [whether] a convert or a resident, so that he can live with you. You shall not take from him interest (*neshech*) or increase (*tarbit*), and you shall fear your G-d, and let your brother live with you. You shall not give him your money (*kasp’cha*) with interest (*b’neshech*), nor shall you give your food (*ochel*) with increase (*marbit*). I am the Lord, your G-d, Who took you out of the land of Egypt, to give you the land of Canaan, to be a G-d to you.

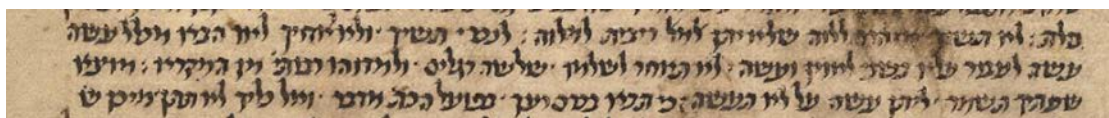
Rashi (Deuteronomy 23:20-21)

‘You shall not give interest (*lo tashich*, causative form): This is an admonition to the **borrower** that he should not pay interest to the lender. **Afterwards** (*v’achar kach*) is the admonition to the **lender**, in the verse in Leviticus (Leviticus 25:37): ‘You shall not give him your money with interest.’

Midrash Sifrei on Deuteronomy 23:20

You shall not give interest to your brother: This verse in Deuteronomy tells me only of the *borrower*. Whence do I derive the same for the *lender*? From Leviticus: ‘You shall not take from him interest.’

MS. Oppenheim 34 (1201-1225) – only borrower

MS. Huntington 445 (1376-1400) – borrower and ‘afterwards’ lender

בגון חטאים ועשאוּן סלג. לא קשיך לאחיד. אדקדק לגוף. שלא יתן דבוק
למלוג. ואחרי כן אמר למלוג. אדקדק לא קמין לא בגשך. לעבדי קשיך ולא
לאחיד. ולא קבא מכלל עשפ עשפ. ולעבוד עליו בשט לאוין. ועשפ. כי קד
עדי לא קבאח לאלמו. שלא כוליס. דנשופו דבוקינו זלמן ממקנא. מוסיף

MS. Canon. Or. 81 (1396) – borrower ‘and afterwards’ lender

לא תטיך. חזקה ללויה טלח יתן דבוק
למלוה ואחר כך למלוה יתבססך לא
תתן לו בגשך. לנכרי תטיך ולא לאחיד.
לאו הכא מכלל עשה עשה לעבוד עליו

MS. Michael 384 (1399) – borrower and lender – ‘afterwards’ omitted

שכנייהם סגון חטאים שונשין סלחין לא
קשיך חזקה ללויה טלח יתן דבוק ללויה
ולמלוה חזקה חזק בספק לא יתן לו כפ
בגשך. לנכרי יתטיך. ולא לאחיד. לאו הכא
דכלל עשה עשה. לעבוד עליו בשט לאוין
ועשה לאו האחר לאלמו. דכוליס. זרשא